

Výzva nevládních organizací k projednání Státní energetické koncepce a Surovinové politiky

Vážená paní ministryně, vážený pane ministře,

zatímco moderní státy snižují svou závislost na špinavém uhlí, drahé ropě a riskantním atomu, ministr průmyslu a obchodu Vám dnes ke schválení předkládá koncepcce, podle nichž bude česká energetika ještě v roce 2040 stát na fosilních palivech a jádru.

Státní energetická koncepce (SEK) a Surovinová politika (SURPOL) Martina Kuby fakticky ignorují potenciál energetických úspor a implicitně též počítají s aktivním omezováním rozvoje obnovitelných zdrojů, které přitom mohou pokrýt až dvě třetiny současné domácí spotřeby. Nabízenými řešeními jsou rozšiřování uhelných dolů, otevírání nových uranových dolů a masivní spalování odpadu ve velkokapacitních spalovnách. Výstavba tří nových jaderných reaktorů má být společností ČEZ dotována pomocí garantovaných cen elektřiny, tedy z peněz běžných spotřebitelů.

Spolu se starosty obcí ohrožených těžbou uhlí i uranu Vás **žádáme, abyste předložené koncepcce dnes pouze vzali na vědomí a uložili ministru Kubovi jejich podstatné doplnění a přepracování, které odstraní hlavní nedostatky kritizované obcemi i občany.**

Zároveň je zapotřebí vypustit z návrhu usnesení vlády k Surovinové politice ČR bod č. II. – jeho schválením by došlo k rozhodnutí o cílech koncepce (tedy její nejdůležitější pasáže) ještě před řádným posouzením jejich vlivů na životní prostředí v procesu SEA.

Požadujeme rovněž, aby byla v procesu SEA posuzována energetická koncepce minimálně ve dvou variantách. Jeden z návrhů by se měl alespoň v základních parametrech blížit skutečně trvale udržitelnému a čistému scénáři rozvoje české energetiky (podrobněji např. ve studiích Chytrá energie a Energetická [r]evoluce - viz níže).

Vedle výše uvedených problémů jsou koncepcce navíc předkládány s několika zásadními rozporů ze strany ministerstva financí, ministerstva dopravy a místopředsedkyně vlády Karolíny Peake:

1. Ministerstvo financí nesouhlasí v SEK se zavedením kompenzačního mechanismu vyrovnávacích plateb pro jaderné zdroje, který by umožnil stabilizovat konečné ceny elektřiny. Upozorňuje, že není uveden zdroj krytí tohoto cenového rozdílu a že vzhledem k velikosti plánované zakázky na dostavbu Temelína mohou kompenzace v případě poklesu tržní ceny elektřiny silně zatížit výdajovou stranu státního rozpočtu. Tržní riziko by bylo přenášeno na daňového poplatníka.
2. Ministerstvo dopravy a místopředsedkyně vlády Karolína Peake trvají na úplném, bezpodmínečném a časově neomezeném respektování územních ekologických limitů těžby hnědého uhlí a na jejich legislativním zajištění formou novely horního zákona. Požadují, aby bylo v textu SURPOL výslovně uvedeno, že platné územní ekologické limity těžby zůstanou zachovány, a to bezpodmínečně a časově neomezeně, a že se s uhlím za jejich hranicí v bilanci nerostných surovin ČR nepočítá.

Domníváme se, že návrhy ministra průmyslu nezajistí dlouhodobou konkurenceschopnost a udržitelnost domácí energetiky. Ta přitom může být čistá, efektivní i nezávislá – dokazují to alternativy, které se inspiroují v moderním evropském přístupu. Na rozdíl od plánů MPO počítají s využitím čistých a v místě dostupných zdrojů, s vysoce energeticky efektivními technologiemi a podporou energetických úspor. Mezi takové návrhy patří např. koncepcce Chytrá energie nebo Energetická [r]evoluce, jež ve spolupráci s experty zpracovaly české nevládní organizace.

Vážená paní ministryně, vážený pane ministře,

prosíme Vás, podpořte moderní, chytrou, efektivní a čistou energetiku. Nedopusťte, abychom se stali skanzenem neudržitelných energetických přístupů uprostřed Evropy. Alternativy, které umožňují vyrábět i spotřebovávat energii šetrně, jsou již ve světě běžně dostupné. Je jen otázkou politického rozhodnutí, kterou cestou se Česká republika v energetice vydá. To rozhodnutí leží dnes právě na Vás.

Děkujeme Vám.

Matěj Man, Arnika

Miroslav Pech, Hnutí DUHA

Jan Rovenský, Greenpeace ČR

Edvard Sequens, Calla – Sdružení pro záchranu prostředí

Jan Skalík, Zelený kruh

Klára Sutlovičová, Centrum pro dopravu a energetiku

Jan Šrytr, Ekologický právní servis